

Översiktsplan 2040

Särskilt utlåtande

Orust kommun
Västra Götalands län

Upprättad den 25 september 2024
Sektor samhällsutveckling

Diarienummer KS/2020:1204

Hur granskningen bedrivits

Planhandlingarna har varit på granskning enligt 3kap. 8 §, PBL under tiden 15 april 2024 – 30 juni 2024. Kungörelse har skett i kommunens informationsbrev till alla boende på Orust, samt i lokal press och annonserats på kommunens digitala anslagstavla. Under granskningssamrådet har det inkommit 49 yttranden. Inkomna yttranden sammanfattas och besvaras i denna samrådsredogörelse i den ordning de registrerats hos Orust kommun.

Sammanfattning

Myndigheter, organisationer och privatpersoner har inkommit med yttranden som föreslår ett antal förändringar som krävs av planförslaget. Ett antal myndigheter har lämnat yttranden utan synpunkter, vilket framgår av nedanstående sammanställning.

Ändringar sedan granskningsskedet

Synpunkterna har föranlett ett antal mindre ändringar sedan granskningssamrådet. Vissa ändringar är av mindre redaktionell karaktär och redovisas enbart i det enskilda svaret nedan. De viktigaste justeringarna är:

- Ett stycke om beredskap- och självhushållningsfrågor har tillförts.
- Förslaget att utreda ett kommunalt naturreservat i Store Hamn har utgått vilket också påverkat Miljökonsekvensbeskrivningen marginellt.
- Förtydligande exempel avseende begreppet ”tätortsnära landsbygd” har tillförts. Detta berör t ex pågående detaljplan för Säckebäck som också som också ändrats till att pekas ut som ett utvecklingsområde för sammanhängande bostadsbebyggelser.
- Vissa smärre justeringar av kartunderlaget har skett i Svanesund och Varekil för att bättre anpassa kartmaterialet till reell fastighetsindelningen. I Edshultshall har en justering av markanvändning (från mångfunktionell bebyggelse till Natur och friluftsliv) skett för att bättre anpassa ÖP till pågående områdesplanering för området.
- Förtydliganden kring bedömningen av översiktsplanens påverkan på MKN Vatten har tillförts.
- Förtydligande genom ett generellt ställningstagande avseende utredning och hantering av potentiellt förorenad mark
- En kortversion av ÖP 2040 har tagits fram

Kvarstående synpunkter

- Synpunkter som rör framför allt föreslagna gränsjusteringar i Ellös har inte tillgodosetts då kommun till skillnad från de yttrande anser att områden är lämpliga för bostadsbebyggelse.
- Allmänna synpunkter rörande ytterligare lättnader för byggnation på landsbygd och i grönområden har inte tillgodosetts då kommunen anser att förändringarna som tidigare genomförts är tillräckliga. Dessa redovisas i samrådsredogörelsen.

Ställningstagande

En avvägning har gjorts mellan olika enskilda och allmänna intressen vilket har resulterat i en samlad bedömning. Översiktsplan 2040 har justerats enligt kommentarerna ovan och förvaltningen anser därmed att Översiktsplan 2040 kan antas av kommunfullmäktige enligt PBL 3 kap 19§.

Yttranden

Inkomna yttranden följer den ordning de registrerats. Yttranden har inkommit från myndigheter, föreningar och allmänhet. Samtliga är sakägare. Yttrandena har i samtliga fall sammanfattats. Samtliga yttranden finns i sin helhet i kommunens fysiska och digitala arkiv.

Dataskyddsförordningen innebär att den version av det ”särskilda utlåtandet” som publiceras på hemsidan inte får innehålla några personuppgifter. Det ”särskilda utlåtandet” är allmän handling som kan begäras ut originalversion.

Yttrande 3:1 Lantmäteriet

Inga synpunkter.

Yttrande 3:2 Svenska Kraftnät

Inga synpunkter.

Yttrande 3:3 Ellevio

Inga synpunkter.

Yttrande 3:4 Allmänhet Varekil

Yttrande önskar att ytterligare vikt läggs på att prioritera utveckling av boenden, service och infrastruktur i Varekil framför de orterna i kommunen, vilket motiveras genom det strategiska läget och relativt korta pendlingsavstånd till Göteborg. Fler bussförbindelser till Göteborg efterfrågas.

Kommentar: I och i anslutning till Varekil föreslår kommunen ett flertal områden för bebyggelse av olika slag för att Varekil och i sin tur Orust kommun ska ha möjlighet att växa. Översiktsplanen föreslår bebyggelse både inom Varekils tätort och intilliggande områden, exempelvis Säckebäck (Varekilsnäs). Att Henån pekats ut som centralort i kommunen hindrar inte en utveckling av kommunens övriga tätorter eller landsbygd.

Frågan om bussförbindelser är inte en fråga för översiktsplanen utan sker i kontinuerliga samtal med Västtrafik. Från 1 januari 2026 kommer antalet avgångar till Stenungsund att öka med möjlighet till vidare resa till Göteborg.

Yttrande 3:5 Trafikverket

Inga synpunkter.

Yttrande 3:6 Allmänhet Svanesund

Synpunkter i yttrande 3:6 rör fastigheten Mølneby 1:16. Yttrande informerar om att hela fastigheten är inhägnat med rovdjursstängsel då det på fastigheten bedrivs skogsbete för får. Undertecknad uttrycker en oro över att beteckningen grönområde ska utgöra ett hinder för denna verksamhet och önskar att fastigheten inte omfattas av beteckningen grönområde. Vidare önskas att fastighetens kulturhistoriska värden bevaras.

Kommentar: Kommunen anser att synpunkterna är relevanta och en mindre justering av gränsdragningen har gjorts inför antagandet av Översiktsplan 2040.

Yttrande 3:7 SGI

Inga synpunkter.

Yttrande 3:8 Sjöfartsverket

Sjöfartsverket har inga invändningar mot granskningshandlingarna men belyser vikten av att i detalj studera båtplatser och bryggors placering för att inte påverka farledernas funktion. Det samma gäller när det kommer till en ny broförbindelse.

Kommentar: Kommunen tackar för upplysningen och delar Sjöfartsverkets uppfattning om vikten av att säkerställa farledens funktion.

Yttrande 3:9 Allmänheten Ellös

Yttrande vill likt i samrådsskedet motsätta sig förslagen bebyggelseutveckling i område SE3 då området anses vara ett betydande naturområde med en gammal bebyggelsemiljö. Undertecknad föreslår att område SE3 reduceras till yta eller tas bort för att ersättas med naturreservatsbildning. I övrigt önskas att större vikt läggs på att mäta hur stor belastning den förslagna utvecklingen översiktsplanen har på Klimatet.

Kommentar: Kommunen anser att SE3 fortsatt är intressant för planläggning av nya bostäder och gör därmed inga justeringar av området. Det är av vikt att utveckla tätortsnära områden för bostäder inom gångavstånd till service, handel och kommunikationer.

Bedömningen avseende klimatet är att Översiktsplan 2040 balanserar klimatpåverkan på ett bra sätt genom att i huvudsak koncentrera större nybyggnation till öns större samhällen. Planens påverkan på klimatet beskrivs i såväl Översiktsplan 2040 (se t ex kapitel 9.17, Miljö- och riskfaktorer) med tillhörande Miljökonsekvensbedömning.

Yttrande 3:10 MSB

Inga synpunkter.

Yttrande 3:11 Tjörns kommun

Tjörns kommun har inga ytterligare invändningar mot granskningshandlingen och anser att de förslag som lyftes under samrådsprocessen bemötts på ett tillfredsställande sätt samt att ingen av de ändringar som gjort är till någon nackdel för Tjörns kommun.

Kommentar: Kommunen tackar Tjörns kommun för yttrandet.

Yttrande 3:12 Tillväxtverket

Tillväxtverket konstaterar att inga riksintressen för industriell produktion finns inom Orust kommun. Anspråk finns dock i Stenungsund och Tillväxtverkets bedömning är att planeringen för Översiktsplan 2040 inte påverkar riksintresse industriell produktion i angränsande kommuner.

Kommentar: Kommunen tackar Tillväxtverket för inkomna synpunkter.

Yttrande 3:13 Allmänhet Landsbygd

Undertecknad anser inte att de ändringar som gjort angående översiktsplanens riktlinjer för landsbygden förändrar den övergripande inriktning vilket efterfrågas. Yttrande anser att översiktsplanen fortsatt betonar landsbygden på ett negativt sätt och att det utgör ett hinder för en fortsatt utveckling av Orust kommun.

Kommentar: I granskningshandlingen har ett flertal ändringar gjorts kring beskrivningen av landsbygden. Kommunen anser att en stor del av de synpunkter som inkom under samrådet bemötts positivt och översiktsplanen har reviderats utifrån detta.

Ärligen tillkommer i snitt mellan 20 – 40 egnabemsbyggda villor på ön. Kommunen anser att Översiktsplan 2040 inte hindrar denna utveckling. Landsbygden är viktig för Orust kommun och den är en viktig del i omställningen mot en hållbar utveckling.

Generella synpunkter kring hur landsbygden beskrivs hänvisas till vanligt förekommande synpunkter i samrådsredogörelsens för översiktsplanen.

Yttrande 3:14 Skogsstyrelsen

Inga synpunkter.

Yttrande 3:15 Allmänhet Henån

Yttrande önskar som boende i Nävrekärr att området för en eventuell framtida trafikled (TH1) tas bort med hänsyn till att det löper intill en av Henåns primära boendemiljöer. Undertecknad föreslår som alternativ en ny bro över ån vid Stillingösöns bil.

Kommentar: Vägområde TH1 finns med i översiktsplanen som en eventuell ersättning för befintligt vägsystem till Henån och västerut om översvämningsproblematiken i centrala Henån i framtiden blir så omfattande att nuvarande vägsystem inte går att använda. Denna ersättning är ett mycket långsiktigt alternativ som kommunen bedömer behöver finnas som ett framtida vägreservat. Vägområdet är väl tilltaget så att en framtida väg kan placeras med intelligande bebyggelse i åtanke. Frågor som rör vägens eventuella påverkan på intelligande bebyggelse hanteras i ett eventuellt detaljplaneskede.

Yttrande 3:17 Lysekils kommun

Sammanfattningsvis konstaterar Lysekils kommun att översiktsplanen är i linje med den föreslagna utvecklingen i Lysekils översiktsplan, ÖP2023. Lysekils kommun uppmärksammar möjligheten för ett förstärkt mellankommunalt samarbete framöver, främst rörande utveckling och miljöarbete kopplat till havet.

Kommentar: Kommunen tackar Lysekils kommun för yttrandet och delar uppfattningen om möjligheten till ett förstärkt mellankommunalt samarbete.

Yttrande 3:18 Lokalpolisen

Övergripande har Polismyndigheten inget att erinran och utifrån ett säkerhetsperspektiv ses det som positivt att det planeras för fler cykelvägar och att infrastrukturen ses över i ett större perspektiv. Avslutningsvis påminner Polismyndigheten att det är utifrån en polisiär synvinkel viktigt att planerade miljöer blir väl upplysta för att motverka brottslighet.

Kommentar: Kommunen tackar för yttrandet och tar med sig lokalpolisens synpunkter in i den efterföljande planeringen.

Yttrande 3:19 Länsstyrelsen

Länsstyrelsen välkomnar att kommunen tagit fram ett förslag till ny översiktsplan. Översiktsplanen är gedigen och ger god vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Vidare följer de synpunkter länsstyrelsen framfört.

Riksintresse – Säckebäck

Länsstyrelsen bedömer att berörda riksintressen tillgodoses. Dock påpekar Länsstyrelsen att kommunen i enlighet med gällande översiktsplan för tillfället planerar ett stort område i Säckebäck. Detta område finns inte med i förslag till översiktsplan utan är utpekad som landsbygd, där endast en mer återhållsam bebyggelseutveckling tillåts. Översiktsplanen ska utformas så att innebörden av den tydligt framgår, därför behöver kommunens planer för Säckebäck framgå av förslaget till ny översiktsplan. Behovet förstärks av att området ligger inom och i direkt närhet till områden av riksintresse för friluftsliv, naturvård, Natura 2000 och geografiska bestämmelser enligt 4 kap. MB.

Miljö kvalitetsnormer – Vatten

Kommunen gör i översiktsplanen flera viktiga ställningstaganden gällande MKN vatten och dagvatten. Det är positivt att översiktsplanen lyfter förvaltningsplanernas åtgärdsprogram och dess betydelse för att förbättra såväl ekologisk som kemisk status för vattenförekomsterna. Det framgår dock inte tillräckligt väl hur översiktsplanen påverkar möjligheten att nå MKN vatten för respektive vattenförekomst och hur påverkan av kvalitetsfaktorerna kan förändras vid genomförandet av planen. Detta är särskilt viktigt för de vattenförekomster som påverkas av utökad bebyggelse. Kommunen behöver redovisa hur påverkan från planerade markanvändning kommer att påverka berörda vattenförekomster och möjligheterna att nå MKN vatten. Länsstyrelsen saknar också en bedömning av kumulativa effekter på vattenförekomsterna, vilket översiktsplanen är särskilt lämpad för. För att en förbättring av miljö kvalitetsnormerna för vatten ska uppnås är det av stor betydelse hur stor yta av oexploaterad mark som tas i anspråk samt vilka möjligheter till fördröjning av dagvatten som finns.

Varekilsån och Henån har otillfredsställande respektive måttlig ekologisk status med en stor övergödningssproblematik. Bebyggelse nära vatten kan medföra ökad näringsbelastning och ökad avrinning från hårdgjorda ytor till recipient. Morfologiskt tillstånd har måttlig status för båda vattenförekomsterna och hårdgjorda ytor och erosionsskydd är exempel på mänskliga verksamheter som gör att livsmiljöerna för växter och djur försvinner.

Även för kustvattenförekomsterna saknas en tydlig redogörelse för hur MKN vatten ska följas, inklusive de kumulativa effekter som översiktsplanen kommer att ge upphov till, och särskilt kopplat till dagvatten. Länsstyrelsen anser det inte säkerställt att det som kommunen föreslår i översiktsplanen medverkar till att MKN vatten enligt 5 kap. MB kan följas.

Hälsa och säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion – Förorenade områden.

För att översiktsplanen ska bli tydligare för efterföljande planering föreslår Länsstyrelsen att en komplettering görs angående risk för förorenad mark inom utvecklingsområden SE1 och SE2. Länsstyrelsen lyfter skrivningen vid område MS3 som ett bra exempel.

***Kommentar:** Kommunen har inför antagandet förtydligat den planerade utvecklingen i Säckebäck ytterligare genom att kategorisera det som "Sammanhängande bostadsbebyggelse – utvecklad användning" i enlighet med den pågående detaljplanen. Kommunen menar dock att utvecklingen i Säckebäck uppfyller de riktlinjer som finns för större exploatering inom tätortsnära landsbygd och att utvecklingen därav fann stöd även i granskningsversionen av översiktsplanen.*

Kommunen har kompletterat antagandehandlingen med en bedömning av hur översiktsplanen påverkar möjligheten att nå miljö kvalitetsnormerna (MKN) för vatten uppdelat per berörd

vattenförekomst. Nu finns även en tydlig redovisning av bedömda kumulativa effekter, både som en helhetsbedömning och för respektive vattenförekomst. Ställningstagandena och bedömningarna har förtydligats men inte ändrats sedan granskningskedet.

Kommunen har inför antagandet förtydligat ställningstaganden om förorenad mark med ett nytt generellt ställningstagande som kompletterar de tematiska och områdesspecifika ställningstagandena. Det nya ställningstagandet gäller markanvändningskategorierna verksamheter & industri, sammanhängande bostadsbebyggelse och mångfunktionell bebyggelse. Ställningstagandet förtydligar att ny bebyggelse inom eller i närheten av områden med risk för markföroreningar ska få föroreningsituationen utredd och hanterad vid behov.

Yttrande 3:20 Stenungsunds Kommun

Stenungsunds kommun anser att delar av synpunkter inkomma under samrådet delvis har bemötts i granskningskedet. Stenungsunds kommun uppmärksammar att vägreservatet i Svanesund ersatts med ett större utredningsområde för broväg och ser fram emot ett fortsatt nära samarbete i frågan kring en ny broförbindelse. De instämmer även att kollektivtrafiken mellan kommunerna kan stärkas med kortare väg till Svenshögens pendeltågsstation.

Stenungsunds kommun delar Orust kommuns inställning till att kommunerna aktivt behöver arbeta tillsammans för att avlasta trafiken på väg 160. Orust kommun uppmärksammas på att ny exploatering kan innebära en ökad belastning på väg 160 och att detta behöver studeras för att rätt åtgärder ska kunna sättas in.

Slutligen ser Stenungsunds kommun fram emot fortsatt dialog kring den gemensamma strategiska utvecklingen.

Kommentar: Kommunen tackar Stenungsunds kommun för yttrandet och delar uppfattningen kring behoven av fortsatta diskussioner kring såväl en ny broförbindelse som åtgärder för mindre belastning på väg 160. Vad de gäller väg 160 så är en ny broförbindelse nödvändig för att påbörja viss utbyggnad i bland annat Svanesund, detta för att inte ytterligare överbelasta både färjeleden och väg 160.

Orust kommun ser liksom Stenungsunds kommun fram emot en fortsatt dialog kring den gemensamma strategiska utvecklingen.

Yttrande 3:21, 3:23 Allmänhet Ellös

Flera personer har skickat in samma yttrande som sammanfattas nedan.

Undertecknade anser att all text som berör ett eventuellt naturreservat i Storehamn ska strykas med motiveringen att ett naturreservat skulle kunna innebära ett ökat besöksstryck på platsen som påverkar området negativt. Undertecknade uttrycker en oro att ett naturreservat på platsen skulle leda till att marken inte längre kan brukas på det sätt den görs idag.

Kommentar: Kommunen anser att förslaget om att utreda Storehamn som kommunalt naturreservat kan strykas och yttrandet därmed är tillgodosett.

Yttrande 3:22 Allmänhet Varekil

Undertecknad önskar att översiktsplanen omarbetas så att Varekil 1:9 planläggs med mark för handel och bostäder där område TV1 placerats. Yttrande efterfrågar även att fartgränsen vid korsningen i Varekil sänks till 50km/h så att möjlighet till övergångsställen finns.

Kommentar: Kommunen har i granskningskedet korrigerat område TV1 så att planen ger större plats för utveckling av handel och verksamheter. Däremot anser kommunen att området är olämpligt för ny bostadsbebyggelse.

Hastighetsdämpande åtgärder hanteras inte i kommunens översiktsplan men frågan kommer att tas upp med Trafikverket som ansvarar för hastighetsbestämmelserna på väg 160.

Yttrande 3:24 Naturskyddsföreningen Orust

Föreningen hänvisar till sitt yttrande i samrådsskedet som rör område SE5, SV3 och VV1 och i detta skede specifikt på att de hade önskat en utökad naturvärdesinventering i dessa områden. Även om områdena idag inte innehåller några kända naturvärden önskar föreningen att detta utreds vidare.

Kommentar: Naturskyddsföreningens påpekande om okända naturvärden kan upptäckas är helt riktiga. Däremot är kommunens bedömning fortsatt att denna djupare utredning genomförs i detaljplaneskedet. Detaljplaneläggningens grund är att avgöra om detaljplanen är lämplig eller inte och resultaten av t ex en fördjupad naturvärdesinventering avgör då t ex planens lämplighet.

Yttrande 3:25 Uddevalla Kommun

Inga synpunkter.

Yttrande 3:26 Uddevalla vatten AB

I granskningshandlingen används företagsnamnet Västvatten, detta önskas ändras till Uddevalla vatten AB.

Kommentar: Kommunen tackar för upplysningen och korrigerar detta inför antagande.

Yttrande 3:27 Allmänhet Landsbygd

Undertecknad ser missnöjt på att enbart mindre detaljer kring riktlinjer för bebyggelse på landsbygden har ändrats och anser att den övergripande negativa inställningen till landsbygden kvarstår. Motiveringen till hur kommunen ska växas upplevs otydlig och en flyttmönsterutredning önskas som motiv till den bebyggelseutvecklingen som föreslås.

Kommentar: I granskningshandlingen har ett flertal ändringar gjorts i skrivelser kring landsbygden. Kommunen anser att en stor del av de synpunkter som inkom under samrådet bemötts positivt och översiktsplanen har reviderats utifrån detta. Landsbygden är fortsatt viktig för Orust och den är en viktig del i omställningen mot en hållbar utveckling.

Svar på generella synpunkter kring hur landsbygden beskrivs hänvisas till vanligt förekommande synpunkter i samrådsredogörelsens för översiktsplanen.

Vad gäller behovet av en flyttmönsterutredning bedömer kommunen att den utveckling som föreslås i översiktsplanen överensstämmer med det behov som finns i kommunen. Befolkningsutvecklingen

beskrivs och problematiseras i bl a kapitel 5.1.1 och 8.2. Kommunen menar att ÖP 2040 bidrar till utveckling av attraktiva bostäder både inom tätort och på landsbygd.

Yttrande 3:28, 3:31, 3:34, Allmänhet Landsbygd

Flera personer har skickat in samma yttrande som sammanfattas nedan.

Yttrande inleder med generella synpunkter med ett fokus på att möjligheten till utveckling på landsbygden fortsatt upplevs som begränsad trots att vissa ändringar gjorts. Undertecknad önskar en betoning på att stad och land behöver varandra och att det inte innebär en utveckling på varderas bekostnad. I övrigt saknas ett mål som berör livsmedelsförsörjning och självförsörjningsgrad samt att granskningshandlingen upplevs som svårläst. En populärversion är något som efterfrågas. Utöver de generella synpunkterna ges synpunkter under följande kategorier.

Beredskapsperspektiv

- Yttrande upplever att det saknas ett beredskapsperspektiv i översiktsplanen.
- Ett större fokus på lokal livsmedelsproduktion efterfrågas för att bättre rusta Orust inför framtida utmaningar.

Bebyggelse

- Flera skrivningar kring bebyggelse på landsbygden upplevs begränsande.
- Uttrycker en oro att för stora begränsningar för utvecklingen på landsbygden ska leda till att färre väljer att verka på landsbygden.
- Undertecknad ser möjligheten till generationsväxling som en förutsättning för att bedriva ett långsiktigt jordbruk.

Vägar

- Ser positivt på att transportinfrastrukturen ska stärkas men önskar att hela kommunens vägnät rustas upp för att även gynna företag och lantbrukare på hela ön.
- Cykelvägar bör ej placeras på värdefull åkermark utan kan hänvisas till befintliga mindre vägar.

Kust, vatten, sjöar och skogar

- En god balans mellan miljö-, ekonomiska- och sociala intressen efterfrågas då skogs- och jordbruk påverkas väsentligt av exempelvis strandskyddsregler.
- I kapitel 2.5.1 Grönstruktur nämns att grönstruktur medför en mängd mervärden. Men yttrande vill påpeka att flera av dessa utpekade områden är belägna på privat mark där redan allemansrätten gäller. Undertecknad undrar även hur formuleringen *"Vid exploatering som berör grönytor ska ekologiska värden bedömas och i möjligaste mån bevaras. I de fall där det bedöms att marken ska tas i anspråk kan kompensation användas för att ersätta förlorade naturvärden, rekreationsvärden, grundvattenbildning eller klimatreglering."* Vad syfta tas i anspråk på och vem ska kompenseras?
- Yttrande ifrågasätter även skrivelser i kapitel 6.4.2 där möjligheten till att bedriva ett traditionellt skogsbruk beskrivs. Yttrande anser att om skrivelserna i översiktsplanen syftar till hur kommunen ska sköta den egna skogen är det av relevans, om inte bör detta tas bort ur översiktsplanen.

Kultur

- Undertecknad uttrycker en oro att allt för stänga bestämmelser kring hur bebyggelse ska anpassas till kulturmiljö skulle innebära att områden snarare blir klassade som museum, vilket skulle hindra boende att bedriva lönsamma verksamheter där.
- Det påpekas att det är människor som bor och verkar på platsen som skapar det levande och öppna kulturlandskapet

***Kommentar:** Kommunen anser att synpunkten om att ett beredskapsperspektiv bör förtydligas i ÖP 2040, där också livsmedelsförsörjning ska adresseras. Ett särskilt kapitel har därför lagts till och den delen av yttrandet bedöms därför tillgodosetts.*

En kortversion av ÖP 2040 har tagits fram och yrkandet kan därmed anses tillgodosett.

Möjligheterna att bo och verka på landsbygden har justerats sedan samrådsbehandlingen och bedöms därför tillgodosett.

Upprustningen av vägnätet är inte en ÖP-fråga utan en ständigt pågående diskussion med Trafikverket och Västra Götalandsregionen. Nya cykelvägar dras naturligtvis i de fall de kan för att minimera nyttjandet av jordbruksmark. Frågan är dock Trafikverkets då mycket lite av vägnätet är kommunalt. Kommunens cykelkarta pekar för övrigt ut möjligheterna att använda det finmaskiga vägnätet som ett bra alternativ för cykling.

Avseende frågan om vad som syftas med att ta värdefulla miljöer i anspråk vid exploatering, samt kompensation för det menas i första hand att exploatören (kommun eller privat) åläggs återskapa andra värdefulla miljöer som kompensation för de värden som förloras vid ny exploatering. Det är ett vedertaget sätt att arbeta med frågan och sker ofta i dialog med Länsstyrelsen.

Kulturmiljöer är inte bara byggnader utan också landskapet i sig. Antalet fastigheter/orter som är klassade som kulturmiljöer är få (ca 30) på Orust och kommer inte i sig att öka eller påverka möjligheterna till nybyggnation i några nya avseenden. Anpassningarna av byggnation i dessa samhällen (t ex Gullholmen) har gjorts under många generationer. Kommunen bedömer därmed att inga förändringar ska göras i ÖP 2040. Vad gäller landskapet som kulturmiljö är det precis som de yttrande betonar ofta ett månghundraårigt verk av människor och djur i symbios. Oron över att ÖP 2040 skulle hindra en fortsatt verksamhet av dessa värdefulla odlingslandskap anser kommunen vara obefogad.

Yttrande 3:29 Folkviljan Orust

Undertecknade vill inte se några begränsningar för utveckling på landsbygden utöver de som krävs av bland annat plan och bygglagen. Yttrande menar att möjligheten till utveckling på landsbygden fortsatt upplevs som begränsad trots att vissa ändringar gjorts. Undertecknar önskar en betoning på att stad och land behöver varandra och att det inte innebär en utveckling på varderas bekostnad. I övrig saknas ett mål som berör livsmedelsförsörjning och självförsörjningsgrad.

***Kommentar:** Kommunen anser att de ändringar som gjorts i granskningsbehandlingen där begränsningar för bebyggelse på landsbygden reviderats eller strukits är tillräckliga. Utöver plan och bygglagen behöver ny bebyggelse alltid respektera riksintressen och andra nationella mål och lagar. Årligen tillkommer i snitt mellan 20 – 40 nya bostäder utanför detaljplanerade områden i form av självbygge. ÖP 2040 förhindrar inte denna utveckling så länge befintliga lagar och regler för förhandsbesked uppfylls.*

Vidare vill kommunen understryka att granskningsförslaget förändrats för att betona möjligheterna till utveckling på landsbygden i form av kompletteringar av befintlig bebyggelse både avseende bostäder och verksamheter, Dock står kommunen fast vid inriktningen att huvuddelen av de nya bostäderna ska tillkomma i och kring de fyra större tätorterna.

Ett kapitel om beredskap och livsmedelsförsörjningen har tillförts antagandehandlingarna och yrkandet anses därmed bifallet. Samtidigt vill kommunen påpeka att frågorna också hanteras i flera andra processer och dokument som t ex styrdokument för krisberedskap och civilt försvar

Svar på generella synpunkter kring hur landsbygden beskrivs hänvisas till vanligt förekommande synpunkter i samrådsredogörelsens för översiktsplanen.

Yttrande 3:30 Allmänhet Landsbygd

Det är bra att flera formuleringar ändrats gällande landsbygdens utveckling men en större satsning på landsbygden önskas av yttrande. Landsbygden och möjligheten att bo och verka där anses viktig för att möta en åldrande befolkning och för att skapa en god självförsörjning. Slutligen saknar yttrande en tydlig koppling till vision 2040 i översiktsplanen.

Kommentar: ; Kommunen hänvisar till de ändringar som gjorts i granskningshandlingen där begränsningar för bebyggelse på landsbygden reviderats eller strukits. Landsbygden är fortsatt viktig för Orust och den är en viktig del i omställningen mot en hållbar utveckling. Ärligen tillkommer mellan 20 – 40 nya bostäder utanför detaljplanerat område och ÖP 2040 sätter inga hinder för en fortsatt sådan utveckling så länge lagar följs.

För svar på generella synpunkter kring hur landsbygden beskrivs hänvisas till vanligt förekommande synpunkter i samrådsredogörelsens för översiktsplanen.

I översiktsplanens kapitel 3.1 "Utvecklingsinriktning" redovisas hur respektive utvecklingsstrategi förhåller sig till den efterfrågade vision 2040.

En text om beredskap och livsmedelsförsörjning har tillförts antagandehandlingarna och yrkandet bedöms därmed tillgodosett. Samtidigt vill kommunen påpeka att frågorna också hanteras i flera andra processer och dokument som t ex styrdokument för krisberedskap och civilt försvar

Yttrande 3:32 Allmänhet Ellös (Storehamn tas bort?)

Yttrande uttrycker oro för att ett utpekad naturreservat i Storehamn ska leda till att de väl bevarade områdena utsätts för ett stort besöksstryck. Därför önska skrivningar kring bildandet av naturreservat strykas från granskningshandlingen.

Kommentar: Kommunen anser att förslaget om att utreda Storehamn som kommunalt naturreservat kan strykas och yttrandet därmed tillgodoses.

Yttrande 3:33 Allmänhet Landsbygd

Undertecknade vill inte se några begränsningar för utveckling på landsbygden utöver de som krävs av bland annat plan och bygglagen. Yttrande upplever att möjligheten till utveckling på landsbygden fortsatt upplevs som begränsad trots att vissa ändringar gjorts.

Kommentar: Kommunen hänvisar till de ändringar som gjorts i granskningshandlingen där krav på bebyggelse på landsbygden reviderats eller strukits. Utöver plan- och bygglagen behöver ny bebyggelse respektera riksintressen och andra nationella mål och lagar.

Vidare vill kommunen understryka att granskningsförslaget förändrats för att betona möjligheterna till utveckling på landsbygden i form av kompletteringar av befintlig bebyggelse både avseende bostäder och verksamheter, Dock står kommunen fast vid inriktningen att huvuddelen av de nya bostäderna ska tillkomma i och kring de fyra större tätorterna. Ärligen tillförs mellan 20 – 40 nya bostäder utanför detaljplanerat område och ÖP 2040 förhindrar i sig inte denna utveckling så länge gängse lagar följs.

För svar på generella synpunkter kring hur landsbygden beskrivs hänvisas till vanligt förekommande synpunkter i samrådsredogörelsens för översiktsplanen.

Yttrande 3:35 Centerpartiet Orust

Sammanfattningsvis ser Centerpartiet positivt på att skrivningar kring attityden kring landsbygdsfrågan reviderats något. Granskningshandlingen anses fortfarande vara ett för omfattande dokument för den som vill sätta sig in i översiktsplanen. En kortversion är därför något som efterfrågas.

Av de ändringar som gjort uppskattas att landsbygden huvudsakligen i större utsträckning beskrivs på ett positivt sätt. Det anses dock finnas avsnitt kvar, exempelvis på sidan 252, där en utveckling på landsbygden fortsatt försvåras. Exemplet rör skrivningen om att spridd bebyggelse på landsbygden kan innebära ökade kostnader för bland annat hemtjänst och skolskjuts men även privata kostnader. En inflyttning till Orust behövs och yttrande föreslår att underlätta bostadsbebyggelse på landsbygden samt förenklad bygglovsprocess för enskilda företagare skulle bidra till detta.

Yttrande anser att planen i vissa avsnitt i för stor utsträckning talar om hur saker ska ske, vilket inte anses behövas.

- Kommunen bör inte tala om vilka brukningsmetoder en jordbrukare ska använda.
- Kommunen bör inte tala om hur skogen skall brukas, skogsvårdslagen reglerar detta.
- Vilka material som skall användas vid husbygge bör utelämnas i översiktsplanen och hänvisas till bygglovsprocessen.
- Kommunen kan inte heller utifrån gällande lagstiftning reglera tomtstorlek i syfte att målgruppsanpassa bebyggelse för helårsboende. Yttrande anser att det är ett större fokus på den demografiska utvecklingen som är lösningen på detta problem, där bebyggelse på landsbygden kan ha potential för att möta denna utmaning.

Vidare följer ett antal synpunkter utifrån flöjande kategorier:

Landsbygd

- I kapitel 4.1.5.1 Riktlinjer för bebyggelse på landsbygd, uppskattas att landsbygdens potential belyses men föreslår att preciseringar som beskriver hur tillkommande bebyggelse på landsbygden skall hanteras är en fråga i bygglovsprocessen och bör strykas.
- Belyser att vikten av att naturområden på landsbygden inte hindrar det aktiva jord- och skogsbruket.
- Översiktsplanen bör inte i detalj reglera de krav som ställs på bebyggelse i tätortsnära landsbygd, detta bör i stället hanteras i bygglovsprocessen.
- Begränsningar av mark till fördel för kulturmiljöer får inte ske på landsbygdsutvecklingens bekostnad. Ny bebyggelse på landsbygden genomförs med en anpassning till kulturmiljön.
- Yttrande anser att kommunen inte ska styra hur den enskilde skogsägaren ska skapa ett varierande skogslandskap. Det klarar skogsägaren bäst själv utifrån gällande lagstiftning.

Bebyggelsens utformning

- Bebyggelsens utformning och placering bör inte regleras i översiktsplanen och hänvisas till bygglovsprocessen.
- Yttrande påpekar att det på landsbygden är mer än gestaltning som utgör en god bebyggd miljö, utan sådant som natur och trygghet.

Grönstruktur

- Centerpartiet avråder Orust kommun att utreda ett Naturresevat i Storehamn då markägare och allmänhet redan har god tillgång till området samt att det riskerar att påverka markägares befintliga användning.

Färjetrafik

- Avsnitt angående färje- och båttransport önskas lyftas under avsnittet Transportinfrastruktur och inte enbart hänvisas till Fördjupad översiktsplan för havet.

Avslutningsvis understryker Centerpartiet vikten att genomförandet och uppföljningen av översiktsplanen sker i samverkan och dialog mellan kommunen och dess invånare, företagare och markägare. Kommunen uppmanas även att se positivt på byggnation utanför planlagda områden likt de gjort under en längre tid.

Kommentar: Kommunen anser att Centerpartiets (med fleras) synpunkt om behovet av en kortversion av ÖP 2040 ska bifallas och en kortversion har tagits fram i anslutning till antagandet av ÖP 2040.

Vidare konstateras att frågan om en förenklad bygglovsprocess främst är en fråga för riksdagen och inte Orust kommun. Självklart kan man samtidigt diskutera nya arbetsätt lokalt. Detta är fortfarande inte en fråga för ÖP 2040 utan snarare en politisk viljeinriktning som behöver diskuteras och beslutas i kommunstyrelsen.

Bebyggelsens utformning, materialval, tomtstorlek och placering på landsbygden och i den tätortsnära landsbygd är inte reglerad på något sätt i detalj i ÖP 2040. Däremot är det en kommunal viljeinriktning att landskapsanpassa tillkommande bebyggelse för att kunna bevara den särprägel Orust landsbygd har. Det är alltid bygglovsprocessen som till slut avgör vad som är lämpligt. Här ingår också viljeinriktningen att bevara möjligheterna till ett aktivt jord- och skogsbruk, samt ett attraktivt friluftsliv. Det är av stor vikt att kommunen underlättar en god matproduktion, materialförsörjning och miljöer för rekreation.

Kulturmiljöer kan bestå av både bebyggelse och landskap. Anpassningar till dessa miljöer har pågått i generationer på Orust. För Orust kommun är det viktigt att dessa miljöer bevaras och utvecklas i största möjliga mån. Oron över kulturmiljöerna begränsningar på ny bebyggelse eller aktiva jord- och skogsbruk anses därmed obefogade.

Orust kommun ställer heller inte i ÖP 2040 konkreta krav på hur jordbruks- eller skogsägarna sköter sin mark eller skog. Det finns inga möjligheter för kommunen att påtvinga en skogsägare eller jordbrukare specifika metoder för sin verksamhet. Detta regleras av annan lagstiftning.

Frågan om att utreda Storehamn som naturreservat föreslås utgå ur förslaget till ÖP 2040 och att yrkandet betraktas därmed som tillgodosett.

En något förtydligande text angående färje- och båttransporter har förts in enlighet med yrkandets förslag och kan därmed anses tillgodosett.

Yttrande 3:36 Bohusläns museum

Lämnar inga specifika synpunkter men önskar att Riksantikvarieämbetets söktjänst Fornsök länkas i samband med avsnittet om fornlämningar.

Kommentar: Kommunen tackar för upplysningen och korrigerar detta inför antagande.

Yttrande 3:37 Allmänhet Ellös

Yttrande beskriver en oro över att förslag till naturreservat i Storehman skulle innebära en försvårade förutsättningar för skogsbruket och möjligheten till en levande landsbygd. De områden som idag består av planterad skog önskas kunna brukas oförändrat. Slutligen ställer sig yttrande mot att ytterligare översvämning av områden vilket föreslås enligt myrskyddet.

Kommentar: Kommunen anser att förslaget om att utreda Storehamn som kommunalt naturreservat kan strykas och yttrandet därmed tillgodoses.

Yttrande 3:38 Allmänhet Landsbygd

Initialt ställer sig undertecknad positiv till de ändringar som gjort i översiktsplanen. Dessa ändringar anses dock inte vara tillräckliga då den huvudsakliga utvecklingen, att majoriteten av bostäder ska placeras i tätorterna kvarstår. Yttrande anser att kommunen saknar en tydlig plan för att hantera bland annat, en åldrande befolkning och hur kommunen ska få unga att flytta till Orust. I övrigt efterfrågas en förbättrad möjlighet till att bedriva företag inom kommunen, en plan för hur kommunen ska öka försörjningsgraden och en förbättrad plan angående kollektivtrafik och vägnät.

Kommentar: Kommunen menar att de ändringar som gjorts i granskningshandlingen där krav på bebyggelse på landsbygden reviderats eller strukits är tillräckliga. Både skrivningar och riktlinjer har korrigerats för att bättre representera den utveckling av landsbygden som bästa lämpar sig på Orust. Årligen tillkommer mellan 20 – 40 nya bostäder utanför detaljplanerat område genom förhandsbesked. Dessa möjligheter ändras inte efter en antagen Översiktsplan så länge regler och lagar följs.

Frågor rörande kollektivtrafik och vägnät, ökad försörjningsgrad, hanteringen av åldrande befolkning eller att få unga att flytta in till ön är frågor som diskuteras i andra processer än i Översiktsplanen. Samtidigt menar Orust kommun att ÖP 2040 möjliggör för en ökad variation av boendeformer vilket gynnar både unga och äldre, men också den yrkesverksamma befolkningen. Med nya bostadsområden lokaliserade längs befintliga kollektivtrafikstråk och vägnät ökar möjligheterna för arbetspendling och en därmed ökad försörjningsgrad.

Avseende förbättrade företagsmöjligheter hänvisas till att ÖP 2040 också tydligt pekar ut en lämplig planläggning av nya verksamhetsområden samt möjligheten till fortsatt utveckling av befintliga verksamheter på t ex landsbygden.

Yttrande 3:39 Allmänhet Ellös

Yttrandet rör boende i Ellös som upplever att dess synpunkter under samrådsskedet inte tagits i beaktande. Det upplevs att Ellös tagit en stor börda för hela kommunen genom kommunens satsning på nytt reningsverk och avfallshantering, utan att få någon större satsning tillbaka. Vidare följer ett antal synpunkter gällande granskningshandlingen.

- Sänk hastigheten genom samhället i Ellös till 30km/h likt i de andra tätorterna på västra Orust
- Vid utbyggnad av cykelnätet på Orust önskas att cykelnätet inom Ellös tätort också rustas upp. En ökad möjlighet för barn att gå och cykla till skolan skulle attrahera fler barnfamiljer att flytta till samhället. Skandiavägen lyfts som en plats där enkla medels skulle kunna förbättra framkomligheten. Yttrande upplever även att Ellös gått miste om satsningar på gång- och cykelinfrastruktur till fördel för kommunen övriga tätorter.
- Yttrande motsätter sig utvecklingen i område SE5 då det anses ske på bekostnad av ett av få tätortsnära rekreativområden. Området önskas tas bort samt att ytterligare satsning på tätortsnära gröns- och rekreativområden satsas på.
- Område SE1 anses bättre lämpat åt industrimark. Bostäder bör i stället placeras i attraktiva lägen.
- Yttrande önskar en bättre vägförbindelse mellan Slätthult 2 och Ellös hamn för att avlasta trafiken genom samhället, vilket anses kunna genomföras med mindre sprängarbeten.
- Det saknas ett ställningstagande angående klimatanpassningsåtgärder i Ellös.
- Undertecknad lyfter att det i Ellös finns gott om lediga lokaler och önska att satsning på samhällsutvecklingen görs över hela kommunen och inte enbart i Henån.

- Hamnen i Ellös föreslås i granskningshandlingen kunna bli ett centrum för blå näringar och cirkulär ekonomi. Yttrande undrar om även den restaurang och detaljhandelverksamhet som finns på området idag innefattas av detta? Detta önskas förtydligas i översiktsplanen samt att tidigare nämnda trafikåtgärder genomförs.

***Kommentar:** Kommunen anser att området SE5 är både attraktivt och lämpligt för fortsatt planläggning och avser inte att genomföra några ändringar av förslaget. I samband med eventuell planläggning ska också yttrandens oro över det tätortsnära rekreativsområdet ombändertas där stora möjligheter finns för ökad tillgänglighet till ett idag svårtillgängligt område. Området SE1 kvarstår också som möjlig för bostadsbebyggelse då kommunen anser området lämpligt med sina fina utblickar över Morlandadalen.*

Kommunen delar yttrandens synpunkter på behoven av ett utbyggt cykelnät i Ellös. I arbetet med kommunens cykelplan diskuteras dessa frågor. Kommunen har påbörjat en översyn av befintliga detaljplaner för Ellös centrum för att möjliggöra en utveckling av Ellös centrum med nya bostäder, handel, service och kommunikationer vilket bedöms svara upp mot den yrkandets intentioner.

Detaljfrågor som hastighetsgränser och outhyrda lokaler är inte en fråga för ÖP.

Yttrande 3:40 Allmänhet Svanesund

Inledningsvis önska yttrande att kommunen satsar på bostäder för helårsboende samt att bostäder planeras över hela ön. Vidare följer ett antal synpunkter angående utredningsområdet för broförbindelse i Svanesund.

- Yttrande anser att utredningsområdet stora geografiska utbredning kommer omöjliggöra en utveckling under en mycket lång tid.
- En oro uttrycks över hur person- och cykeltrafik ska hanteras när färjan eventuellt försvinner. En konsekvensanalys för restider, miljöpåverkan och möjligheten till gång- och cykeltrafik mot Stenungssund saknas. En bättre sammanställning från samtliga kommunala- och myndighetsutredningar angående en bro till Orust önskas.

***Kommentar:** Utvecklingen som föreslås i översiktsplanen bedöms medföra att helårsboende har möjlighet att bosätta sig över hela kommunen, i tätorterna, kustsambällena och på landsbygden. Dock har kommunen i översiktsplanen ingen möjlighet att reglera exakt vilka former av boende som ska upprättas på vilka platser.*

Vad det gäller utredningsområdet i Svanesund gäller underliggande användning till dess att beslut kring broförbindelsen tagits. Fram till dess kommer möjligheter för mindre utveckling i form av enstaka bygglov och förhandsbesked inom utredningsområdet vara möjliga. Däremot har den yrkande rätt i att en mer storskalig utveckling i Svanesund kommer att kunna ske först efter att brofrågan är löst. Detta förhållande gäller redan nu då Trafikverket motsätter sig ytterligare större exploateringar i området pga färjans kapacitet.

En mer precis strategi för hur trafik för bilar respektive gång- och cykeltrafikanter ska hanteras blir relevant först när ett beslut i brofrågan tagits och en vägplan utformas av Trafikverket.

När ett beslut tas i brofrågan kommer en fördjupad översiktsplan för utredningsområdet tas fram för att möjliggöra en storskalig utveckling av bostäder och verksamheter i denna del av Svanesund. I dagsläget kan kommunen hänvisa till Trafikverkets åtgärdsvalsstudie på www.trafikverket.se som slutförs under 2024.

Yttrande 3:41 LRF

Yttrande inleder med generella synpunkter med ett fokus på att möjligheten till utveckling på landsbygden fortsatt upplevs som begränsad trots att vissa ändringar gjorts. Undertecknad önskar en betoning på att stad och land behöver varandra och att det inte innebär en utveckling på varderas bekostnad. I övrig saknas ett mål som berör livsmedelsförsörjning och självförsörjningsgrad samt att granskningshandlingen upplevs som svårläst. En populärversion är något som efterfrågas. Utöver de generella synpunkterna ges synpunkter under följande kategorier.

Beredskap och beredskapsperspektiv

- Yttrande upplever att det saknas ett beredskapsperspektiv i översiktsplanen.
- Ett större fokus på lokal livsmedelsproduktion efterfrågas för att bättre rusta Orust inför framtida utmaningar.

Bebyggelse

- Flera skrivningar kring bebyggelse på landsbygden upplevs begränsande.
- Uttrycker en oro att för stora begränsningar för utvecklingen på landsbygden ska leda till att färre väljer att verka på landsbygden.
- Undertecknad ser möjligheten till generationsväxling som en förutsättning för att bedriva ett långsiktigt jordbruk.

Vägar

- Ser positivt på att transportinfrastrukturen ska stärkas men önskar att hela kommunens vägnät rustas upp för att även gynna företag och lantbrukare på hela ön.
- Cykelvägar bör ej placeras på värdefull åkermark utan kan hänvisas till befintliga mindre vägar.

Kust, vatten, sjöar och skogar

- En god balans mellan miljö-, ekonomiska- och sociala intressen efterfrågas då skogs- och jordbruk påverkas väsentligt av exempelvis strandskyddsregler.
- I kapitel 2.5.1 Grönstruktur nämns att grönstruktur medför en mängd mervärden. Men yttrande vill påpeka att flera av dessa utpekade områden är belägna på privat mark där redan allemansrätten gäller. Undertecknad undrar även hur formuleringen "Vid exploatering som berör grönytor ska ekologiska värden bedömas och i möjligaste mån bevaras. I de fall där det bedöms att marken ska tas i anspråk kan kompensation användas för att ersätta förlorade naturvärden, rekreationsvärden, grundvattenbildning eller klimatreglering." Vad syftar tas i anspråk på och vem ska kompenseras?
- Yttrande ifrågasätter även skrivelser i kapitel 6.4.2 där möjligheten till att bedriva ett traditionellt skogsbruk beskrivs. Yttrande anser att om skrivelserna i översiktsplanen syftar till hur kommunen ska sköta den egna skogen är det av relevans, om inte bör detta tas bort ur översiktsplanen.

Kultur

- Undertecknad uttrycker en oro att allt för stränga bestämmelser kring hur bebyggelse ska anpassas till kulturmiljö skulle innebära att områden snarare blir klassade som museum, vilket skulle hindra boende att bedriva lönsamma verksamheter där.
- Det påpekas att det är människor som bor och verkar på platsen som skapar det levande och öppna kulturlandskapet

Kommentar: ÖP 2040 har kompletterats med ett avsnitt om beredskap och livsmedelsförsörjning. Därmed anses den delen av yttrandet tillgodosetts.

Kommunen har också tagit fram en kortversion av ÖP och yrkandet är därmed tillgodosett.

Möjligheterna att bo och verka på landsbygden har justerats sedan samrådshandlingen och kommunen bedömer därmed att yrkandet är tillgodosett.

Upprustningen av vägnätet är inte en ÖP-fråga utan en ständigt pågående diskussion med Trafikverket och Västra Götalandsregionen. Nya cykelvägar dras naturligtvis i de fall de kan för att minimera nyttjandet av jordbruksmark. Frågan är dock främst en diskussion som får föras med Trafikverket då mycket lite av vägnätet är kommunalt. Kommunens cykelkarta pekar dock ut möjligheterna att använda det finmaskiga vägnätet som ett alternativ för cykling.

Avseende frågan om vad som syftas med att ta värdefulla miljöer i anspråk vid exploatering, samt kompensation för det menas i första hand att exploatören (kommun eller privat) åläggs återskapa andra värdefulla miljöer som kompensation för de värden som förloras vid exploateringen. Det är ett vedertaget sätt att arbeta med frågan och sker ofta i dialog med Länsstyrelsen.

Kulturmiljöer är inte bara byggnader utan också landskapet i sig. Antalet fastigheter/orter som är klassade som kulturmiljöer är få på Orust (ca 30) och kommer inte i sig att öka eller påverka möjligheterna till nybyggnation i några nya avseenden. Anpassningarna av byggnation i dessa sambällen (t ex Gullholmen) har gjorts under många generationer och bedöms inte orsaka några förändringar. Vad gäller landskapet som kulturmiljö är det precis som LRF betonar ofta ett månghundraårigt verk av människor och djur i symbios. Oron över att ÖP 2040 skulle hindra en fortsatt verksamhet av dessa värdefulla odlingslandskap anser kommunen vara obefogad.

Yttrande 3:42 Orust Kretsloppsakademi

Orust Kretsloppsakademi föreslår ett antal ändringar för att bättre uppnå ett hållbart byggande och bättre resurseffektivitet, de informerar även att det gärna arbetar aktivt med kommunen i omställningsarbetet.

För att Orust kommun ska vara med i den gröna omställningen mot en hållbar utveckling önskas bland annat att kommunens Energi- och klimatstrategi 2017 – 2030 bättre inkluderas i översiktsplanen. Yttrande anser även att en viktig del som bör framgå i översiktsplanen är att tätorterna och landsbygden behöver varandra samt att landsbygdsutveckling skall vara en förutsättning för att möta framtida utmaningar med stärkt beredskap och ökad livsmedelsproduktion. Ett mål angående en ökad livsmedelsproduktion är något som saknas. Yttrande önskar att kapitel 5.6 teknisk försörjning, utvecklas så att bland annat produkter från avlopp och dagvatten kan nyttjas vidare.

I kapitel 5.6.2 dagvatten- och skyfallshantering önskas frasen ”bevarande av grönområden” ändras till ”skapa nya grönområden”.

Översiktsplanen bör föreslå en mängd åtgärder för att energieffektivisera bostäder och verksamhetslokaler samt uppmuntra till användandet av naturliga byggmaterial.

För att skapa bättre möjligheter till hållbara transporter föreslås att planen bör verka för bättre laddinfrastruktur, företagshotell som underlättar arbete på distans och skapa omlastningscentraler för samtransporter av gods.

I planens kapitel 5.6.3 Avfall bör framgå att kommunen strävar mot och stimulerar mer Återbruk (före Återvinning) både i privat och kommunal regi. I planens kapitel 5.6.4 Energi & elnät bör förtydligas att utbyggnaden av förnybara energilösningar tex solceller skall öka även på kommunala fastigheter (inte bara privata och företag).

Kommentar: Kommunen anser att önskade justeringar i kapitel 5.6 (Teknisk försörjning) i stora drag är bra och har i stora delar tillgodosetts i antagandehandlingen.

Vad gäller önskan om åtgärder för energieffektiviseringar i bostäder och verksamhetslokaler har kommunen inga andra åsikter än den yrkande men menar att åtgärderna inte behöver detaljregleras i ÖP 2040 utan hänvisar i dagsläget till bygglovsprocessen. Däremot har kommunen nu också identifierat behovet av en ny energi- och klimatstrategi som behöver arbetas fram med start senast 2025. I detta arbete

kan generella ställningstaganden i fråga om energieffektivisering, synen på solceller m m ingå. En laddinfrastrukturplan är under utarbetande och bör vara färdigställd under 2024.

Vi uppmuntrar också i andra sammanhang till co-working-spaceytor. Men dessa frågor och frågan om placeringar av eventuella omlastningscentraler är inte en fråga för ÖP.

Slutligen är det självklart att tätorterna och landsbygden behöver varandra. Ett förtydligande har gjorts inför antagandet av ÖP 2040.

Yttrande 3:43 Allmänhet

Yttrande är positiv till att kommunen i översiktsplanen tar klimatet på allvar med mål mot en fossilfri framtid. Därav önskas inga tillstånd för bebyggelse på jordbruks- eller ängsmark beviljas.

Undertecknad upplyser även om EU direktivet EPBD (Energy Performance of Buildings Directive) vilket önskas inkluderas i planeringen av kommunen.

Slutligen önskas även att kommunen tar fram en plan för skyddsrum med tanke på befolkningsökningen under sommarhalvåret.

Kommentar: Klimatfrågan är något kommunen tar på allvar och är en av anledningarna till att kommunen vill undvika en allt för spridd bebyggelse.

Kommunen tackar för upplysningen om EU direktivet EPBD men anser att riktlinjer för byggnaders energiförbrukning bättre lämpar sig bättre i andra delar av planeringsprocessen (t ex bygglovsprocessen). Vad det gäller en plan för skyddsrum är det en fråga som inte hanteras i översiktsplanen utan är ett statligt ansvar utanför Orust kommuns ansvarsområde.

Yttrande 3:45 Sollid södra samfällighetsförening

Yttrande påpekar att området mellan Sollid i norr och Edshultshall i söder förts upp som markanvändning MK, ”Mångfunktionell bebyggelse”. Detta går inte i linje med det pågående planprogrammet för Hälleviksstrand och Edshultshall, där samma område är avsatt för ”Bevarande oexploaterad kust”. Planprogrammet anses ha en djupare genomarbetningsnivå och användningen som föreslås där önskas även införas i översiktsplanen. Detta då användningen för ”Bevarande oexploaterad kust” bättre tar hänsyn till riksintresset med samma benämning.

Kommentar: Kommunen anser att den yttrande på ett korrekt sätt påtalat en felaktighet i kartmaterialet i granskningsbehandlingen för ÖP 2040. Kommunen tackar för påpekandet. Kartan har justerats i antagandehandlingen för att motsvara planprogrammets intentioner.

Yttrande 3:46 SGU

SGU inga platsspecifika synpunkter på granskningsskedet och instämmer i SGI:s tidigare samrådsyttrande samt hänvisar till SGU:s tidigare yttrande i samrådsskedet rörande SGU:s allmänna riktlinjer. SGU uppmärksammar att eventuella naturrisker som utgår från jordart, bergart i kombination med vattendrag, topografi och påverkan genom ett ändrat klimat beaktas vid all samhällsplanering, likaså hållbar användning och återanvändning av naturresurser som förbrukas av samhället. SGU ser generellt positivt på åtgärder som bidrar till sanering av förorenad mark, klimatanpassning och hållbar energiproduktion för grön omställning.

SGU uppmuntrar kommunen att ta fram en materialförsörjningsplan tillsammans med Länsstyrelsen, då frågan rör mellankommunala intressen. Även om kommunen inte är självförsörjande på bergmaterial behöver planeringen tillgodose material till byggande och infrastruktur. Då täktverksamhet kan innebära

avsevärd påverkan på omgivningen och samtidigt i många fall ställer specifika krav på råvara och lokalisering, kan det vara klokt att redovisa dylik verksamhet i plankartan för att visa på dess påverkan.

Kommentar: Kommunen tackar för informationen. Vad gäller en materialförsörjningsplan avser kommunen att påbörja detta arbete inom kort. I dagsläget görs därför inga tillägg i för t ex täktverksamhet i plankartan. Däremot kan resultaten av materialförsörjningsplanen arbetas in i Översiktsplanen vid en eventuellt kommande revidering efter nästa riksdagsval enligt Boverkets nya riktlinjer för kommunernas kontinuerliga översiktsplanering.

Yttrande 3:48 Energimyndigheten

Energimyndigheten ser positivt på Orust kommuns vilja att uppnå en ökad självförsörjningsgrad av förnybar energi genom ökad energiproduktion.

Energimyndigheten påpekar att på grund av det förväntade elbehovet i Västra Götalandsregionen är en generationsväxling av vindkraftverk ännu viktigare. Den tekniska utvecklingen av vindkraftverk har gått framåt vilket innebär att vid en generationsväxling kan högre verk vara relevanta för Orusts vindkraftsverk. Energimyndigheten är av åsikten att kommunen vid framtagandet av översiktsplanen borde tagit fram en ny vindbruksplan, den gamla är sedan 2016. Vid en uppdatering av vindbruksplanen bör kommunen även överväga att tillgodose hela det utpekade området av riksintresse för vindbruk och inte endast den västra delen som påtalades i föregående remissvar.

Energimyndigheten ser även att kommunen bör överväga att ändra formuleringen kring begränsningen av vindkraftverkens antal samt totalhöjd för att inte föregå prövning och det arbete som utförs i tillståndsprocessen.

Kommentar: Kommunen har medvetet valt att låta liggande vindbruksplan gälla och delar inte synpunkten att vindbruksplanen är inaktuell. Men med detta sagt har kommunen ändå för avsikt att se över vindbruksplanen de kommande åren. Kommunen har också identifierat behovet av en ny energi- och klimatstrategi som behöver arbetas fram med start senast 2025. I detta arbete ska också en kartläggning av nya möjliga placeringar av större solcellsparker studeras

Yttrande 3:49 Post- och telestyrelsen

Post- och telestyrelsen (PTS) är central förvaltningsmyndighet med ett samlat ansvar inom områdena post och elektronisk kommunikation. Vidare får PTS genom upphandling verka för att tillgodose totalförsvarets behov av posttjänster och elektroniska kommunikationstjänster under höjd beredskap, och stärka samhällets beredskap mot allvarliga störningar av elektronisk kommunikation och posttjänster i fred.

PTS är av uppfattningen att IT- infrastrukturen måste in i samhällsplaneringen på kommunal och regional nivå. Det säkerhetspolitiska läget har också riktat fokus mot behovet av en robust civil infrastruktur. PTS har inte tillgång till detaljinformation om hur operatörer och andra ledningsägare utformar sina nät utan hänvisar till de operatörer och ledningsägare som blir berörda inom aktuellt område för ytterligare information. Kommunen bör ha en förteckning över vilka befintliga ledningsägare som blir berörda eller liknande funktion.

PTS har i tidigare skrivelse till respektive länsstyrelse lämnat uppgifter om teleanläggningar som är att anse som riksintressen. PTS påpekar att vindkraft i vissa fall kan påverka mottagningen av radiosignaler negativt. PTS rekommenderar därför att ett samrådsförfarande genomförs mellan vindkraftsbolag och de radiolänkoperatörer som blir berörda av vindkraftsetableringen för respektive område för att minimera störningsriskerna. Inför ett sådant samråd kan PTS bidra med information om vilka de berörda radiolänkoperatörerna är.

Post- och telestyrelsen har inga ytterligare synpunkter.

Kommentar: Kommunen tackar för informationen kring Post- och telestyrelsens arbete och tar med sig information in i det fortsatta planeringsarbetet. Arbetet med säkerhetsfrågor hanteras av kommunen i andra processer som t ex styrdokument för krisberedskap och civilt försvar.

Medverkande

Det särskilda yttrandet har tagits fram av tjänstepersoner på Orust kommun.

Rickard Karlsson, planchef

Stefan Björling, kommunutvecklare

Klara Holtz-Eklånge – planarkitekt

Axel Olsson, planarkitekt (tillfälligt anställd)